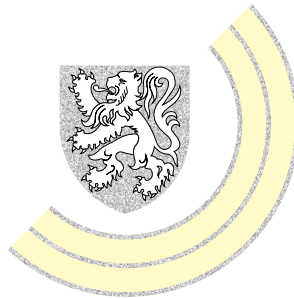

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

7 november 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de stand van zaken inzake het moratorium op de ruilverkaveling

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het protocol met de drinkwatermaatschappijen

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Brugse Lappersfortbos

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 7 november 2002

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.06 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Frans Wymeersch tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de stand van zaken inzake het moratorium op de ruilverkaveling

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Wymeersch tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de stand van zaken inzake het moratorium op de ruilverkaveling.

De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mijnheer de voorzitter, er stelt zich blijkbaar een probleem met het instrument ruilverkavelingen. We hebben inzage gekregen in een verslag van een vergadering van een ruilverkavelingsproject. Tijdens deze vergadering is geopperd dat de minister op het einde van de jaren '90 een moratorium heeft doorgevoerd, maar dat voor de hangende projecten een uitzondering zou kunnen worden gemaakt.

De ruilverkavelingsprocedure is duidelijk. Eerst wordt een aanvraag ingediend. Vervolgens wordt het nut van de ruilverkaveling onderzocht. Hierna wordt een voorstel tot inventarisstudie gedaan. Indien de minister beslist om het ruilverkavelingsproject voort te zetten, moeten nog verschillende stappen worden gezet. De perimeters moeten worden bepaald, een archeologische studie moet worden uitgevoerd, de landbouwstructuren moeten in kaart worden gebracht, een studie van de bodem, van de hydrologie en van de ecologie moet worden uitgevoerd, een ruilverkavelingsplan moet worden opgemaakt, een MER moet worden opgesteld en ten slotte moet over de uitvoering van het ruilverkavelingsplan worden beslist. Indien die beslissing

wordt genomen, kunnen de werken worden uitgevoerd.

Tijdens deze vergadering heeft een projectleider verklaard dat de minister een moratorium op de ruilverkavelingen heeft uitgevaardigd, maar dat uitzonderingen kunnen worden toegestaan indien de verschillende betrokken partijen erin slagen een consensus te bereiken.

We hebben vorige week telefonisch contact opgenomen met een ingenieur van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, afdeling Land, dienst Ruilverkavelingen. Deze ingenieur verklaarde dat hij absoluut niet op de hoogte is van een ruilverkavelingsmoratorium. Hij had geen weet van enige restricties.

Het lijkt me evident dat er momenteel nog hangende projecten zijn. Dit staat los van een eventueel moratorium. Indien een moratorium is afgekondigd, is dit wellicht op basis van een hele reeks argumenten gebeurd. Aan de hangende projecten is momenteel evenwel al heel wat werk besteed. In bepaalde gevallen is een consensus bereikt tussen de betrokken partijen. Ik ben zelf op de hoogte van een specifiek geval waar deze consensus zeker is bereikt.

Mevrouw de minister, kunt u bevestigen dat het departement Leefmilieu en Infrastructuur niet op de hoogte is van een moratorium ? Welke projecten zijn momenteel nog hangende ? In welke fase bevinden deze projecten zich momenteel ? Zijn er projecten waarover een consensus is bereikt ? Zo ja, wanneer zullen deze projecten worden geactiveerd en voltooid ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, momenteel wordt een procedurele en inhoudelijke evaluatie van de inrichtingsinstrumenten voor de

Dua

open ruimte uitgevoerd. Het spreekt vanzelf dat de ruilverkavelingen onder die inrichtingsinstrumenten ressorteren. Deze commissie heeft over die evaluatie trouwens een uitgebreide gedachtewisseling georganiseerd.

In afwachting van de resultaten van de evaluatie heb ik beslist om vanaf het begin van 2000 geen nieuwe onderzoeken naar het nut van een ruilverkaveling op te starten. Ik wil evenmin investeren in studies voor projecten waarvoor het onderzoek al is opgestart. Hoewel het hier geen officieel moratorium betreft, is de Vlaamse administratie op de hoogte van mijn beslissing.

Ik meen niet dat het volledige Vlaamse buitengebied aan een ruilverkaveling moet worden onderworpen. Vaak wegen de kosten niet op tegen de economische, ecologische of landschappelijke meerwaarde die een ruilverkaveling zou creëren.

In bepaalde gevallen vormen de ruilverkavelingen een nuttig instrument om specifieke maatschappelijke uitdagingen aan te gaan of om de impact van vrij grootschalige overheidsprojecten op de landbouw te milderen. Ik zal hier straks nog even op terugkomen.

Bij het opstarten van de lokale grondenbank als een sociale maatregel bij de aanleg van het Deurganckdok heb ik ervoor gekozen om, ter aanvulling van de gebruiksruil, het bestaande onderzoek naar het nut van de ruilverkaveling Beveren-Waas uit te breiden. Dit maakt deel uit van de eerste fase van een ruilverkaveling bij grote infrastructuurwerken. Een dergelijk onderzoek naar het nut van een ruilverkaveling zal ook worden opgestart voor de grondenbank en de gebruiksruil met betrekking tot het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde.

Tijdens een gedachtewisseling in het Vlaams Parlement op 19 juni 2002 heb ik verklaard dat het inrichten van ruilverkavelingen in het verleden te vaak vanuit het instrumentarium is onderzocht. Ruilverkavelingen zijn vaak doorgevoerd omdat het instrument nu eenmaal bestond. Eigenlijk zijn in het verleden projecten gezocht om toch maar ruilverkavelingen te kunnen uitvoeren. Dit betekent dat eerst locaties zijn geselecteerd en dat vervolgens is onderzocht hoe deze locaties door middel van ruilverkavelingen konden worden bewerkt. Hierbij is niet uitgegaan van de concrete, plaatselijke inrichtingsproblemen. Het gevolg is dat een groot aantal medewerkers, vooral uit de VLM, ac-

tief werkt rond gebieden waar de inrichtingsvraagstukken veeleer van lokaal belang zijn, terwijl omvangrijkere inrichtingsvraagstukken van Vlaams belang een beperktere begeleiding krijgen. In Doel en Kruibeke daarentegen wordt wel een zeer specifiek instrumentarium aangewend, uitgaande van een specifieke vraag van gewestelijk belang. Ik wil hieraan toevoegen dat het enthousiasme van de landbouworganisaties voor ruilverkaveling sterk tanend is. Zij vinden immers dat het instrument, zoals dit nu gehanteerd wordt, te weinig nadruk legt op het economische waardoor het voor hen aan belang inboet. Wij vinden nog steeds dat het ruilverkavelingsinstrument niet altijd het geschikte instrument is. Ik stel trouwens vast dat er relatief weinig indringende vragen zijn naar ruilverkaveling. In die zin is er wel een soort moratorium, en we kijken daarbij enkel af als het projecten van een groot maatschappelijk belang betreft.

Momenteel zijn de volgende projecten in uitvoering : in West-Vlaanderen Fortem, Reninge en Woesten, in Oost-Vlaanderen Sint-Gillis-Waas, in Vlaams-Brabant Elingen en Vissenaken, in Antwerpen Weelde, Merksplas en Zondereigen en in Limburg Grootloon en Vliermaalroot.

De projecten Grootloon en Zondereigen werden door mij nuttig verklaard. Voor de ruilverkaveling Zondereigen gebeurde dit zeer recent, op 19 juni 2002. Momenteel loopt voor Zondereigen de procedure voor de instelling van het ruilverkavelingscomité en de commissie van advies. Voor Grootloon is dit reeds gebeurd. De uitvoering van die projecten is voorzien voor de jaren 2003 en volgende.

Voor de projecten Merksplas en Vissenaken heb ik, in uitvoering van eerder gemaakte afspraken door mijn voorganger, de heer Kelchtermans, een verdere detaillering van het structuurplan gevraagd. Ik verwacht voor beide projecten een rapportering over de stand van zaken in de loop van november 2002.

Voor de projecten Weelde, Sint-Gillis-Waas en Reninge wordt de ruilverkavelingsakte verwacht in 2003. De ruilverkavelingsakte voor de projecten Woesten, Vliermaalroot en Elingen wordt voorbereid voor 2004. Deze projecten zijn dus volop in uitvoering op het terrein.

Voor de ruilverkaveling Fortem, die mede de doelstellingen van het richtplan van het pilootlandinrichtingsproject De Westhoek uitvoert, wordt de ruilverkavelingsakte verleden op 13 december 2002. Hiervoor zal ik dit jaar nog een belangrijk

Dua

krediet vastleggen voor onder meer de vergoedingen die aan de landbouwers zullen worden uitbetaald bij de verhoging van het waterpeil in de Kom van Lampernisse.

In een aantal projecten waarvan de ruilverkavelingsakte al verleden is, worden, veelal op vraag van lokale besturen, nog werken uitgevoerd door het ruilverkavelingscomité. Het betreft hier 's Heerwillemskapelle, Stuivekenskerke, Jeuk/Gingelom, Rutten, Schakkebroek, Kolmont, Rijkhoven, Hoegaarden, Mettekoven, Eksaarde en Huise.

In het verleden hebben mijn voorgangers ministeriële besluiten genomen tot het uitvoeren van een nutsonderzoek : in West-Vlaanderen Adinkerke-Oostduinkerke en het Plateau van Izenberge – Sint-Rijkers, Pollinkhove, Plateau Van Izenberge III -, in Oost-Vlaanderen Scheldekant, Sinaai, Sint-Lievens-Houtem, Beveren-Waas en Stekene, in Vlaams-Brabant Londerzeel-Wolvertem en Willebringen, in Antwerpen Rijkevorsel-Wortel, Malle-Beerse, Lille-Vorselaar, Zoersel, Herenthout-Bouwel en Hulsen-Olmen-Malou en in Limburg Jesseren, Wellen en Veldhoven-Kreiel.

Deze projecten worden momenteel administratief voorbereid. Het verst gevorderd zijn de projecten Jesseren en Sint-Lievens-Houtem. Voor Jesseren zal het dossier voor de nuttigverklaring nog in de loop van dit jaar aan mij worden overgemaakt. Voor Sint-Lievens-Houtem werd het openbaar onderzoek over het ruilverkavelingsplan en de blok-grens afgerond in oktober 2002. Afgaande op de ingediende bezwaren zal wellicht een aanvullend onderzoek nodig zijn ingevolge noodzakelijke wijzigingen aan de blok-grens. Voor de ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel is de MER-procedure lopende. Hierna volgt nog het openbaar onderzoek over het ruilverkavelingsplan en de blok-grens.

Voor de ruilverkaveling Malle-Beerse heeft de coördinatiecommissie een eindadvies geformuleerd over het ruilverkavelingsplan. Het dossier wordt mij zeer binnenkort bezorgd met de vraag tot voorlopige goedkeuring waarna de MER-procedure kan worden gestart.

Indien ik een duidelijke maatschappelijke meerwaarde kan vaststellen ten opzichte van de kosten volgt dan een voorlopige goedkeuring. Hierna volgen nog de MER-procedure en het openbaar onderzoek. Het spreekt vanzelf dat ik voor de projecten die administratief worden voorbereid bij beslissingsmomenten effectief wil toetsen in hoeverre zij

passen in het door mij gevoerde milieu- en landbouwbeleid wat inrichtingsvraagstukken betreft en in welke mate ze gedragen worden door alle belanghebbenden en besturen. Ook maak ik een afweging naar de budgettaire prioriteiten binnen de inrichtingsinstrumenten zelf.

Een consensus tussen de betrokkenen is een belangrijk criterium, maar op zich onvoldoende. Ik zal slechts nieuwe ruilverkavelingen opstarten indien ze voldoen aan belangrijke inrichtingsvragen op Vlaams niveau. De ruilverkaveling in het kader van het Deurganckdok en het gecontroleerd oversstromingsgebied in Kruikebeke werden reeds als voorbeeld gegeven. Dit zijn zaken waar ik 100 procent achter sta en die zeer nuttig waren en nog steeds zijn. Als een goed voorbeeld van een consensusproject dat een antwoord geeft op een inrichtingsprobleem van Vlaams belang kan de ruilverkaveling Zondereigen genoemd worden, die deel uitmaakt van een geheel van ruilverkavelings- en natuurinrichtingsprojecten in de Antwerpse Kempen, en die, naast de landbouwkundige inrichting, bijdraagt tot onder meer de inrichting van de voormalige Rijksweldadigheidskolonie van Wortel en van een grensoverschrijdend natuurgebied. Ik heb die goedgekeurd omdat dit paste in een hele reeks van instrumenten die in hetzelfde gebied aan de orde waren.

Voor beperktere-inrichtingsvragen wacht ik op de evaluatieoefening die de Aminor samen met de VLM uitvoert. Eerder dan een langlopend project op te zetten – waarbij de uitgangspunten achterhaald zijn eens de uitvoering start – opteer ik voor het gericht inzetten van bepaalde modules uit de ruilverkavelingswetten. Ik denk hierbij niet alleen aan initiatieven in de milieusfeer – bijvoorbeeld remediërend of ondersteunend meewerken aan bosuitbreiding, grote infrastructuurwerken, afbakingsprocessen, enzovoort – , maar ook aan initiatieven ter ondersteuning van het plattelandsbeleid en het landbouwbeleid en vooral aan de raakvlakken tussen deze beleidsdomeinen.

We moeten er ons goed van bewust zijn dat van zodra inrichtingsprojecten zijn opgestart, het jaren duurt alvorens die worden gefinaliseerd. Tien jaar voor de uitvoering van een plan is realistisch, hoewel dit natuurlijk van veel factoren afhankelijk is. Dit is dus steeds een gissing. Het spreekt voor zich dat een dergelijke tijdsinvestering enkel te verantwoorden valt als het gaat over zeer belangrijke inrichtingsvraagstukken. Daarom heb ik de administratie gevraagd om voor die lokale probleemgevallen veel flexibelere instrumenten in te zetten, zodat we vlug kunnen inspelen op bepaalde noden

Dua

zonder dat we ons verliezen in zeer dure en lang aanslepende mechanismen als de huidige ruilverkaveling.

De voorzitter : De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitvoerig, gedetailleerd en zeer gefundeerd antwoord.

Ik noch iemand anders heeft er een probleem mee dat de gedachten inzake ruilverkaveling de voorbije tien jaar zijn geëvolueerd. Toch moeten we vaststellen dat er vanaf het begin of het midden van de jaren negentig projecten zijn opgestart die vaak van lokale aard zijn, maar toch van enig belang zijn. Een ingenieur van uw diensten verklaarde dat u zou hebben toegezegd dat een bepaald ruilverkavelingsproject zal worden ingesteld als er een consensus is. Ik verwijs in dit verband naar het verslag van een bepaald ruilverkavelingsproject dat ik bij me heb. U hebt zelf toegegeven dat een consensus voor u essentieel is om tot verdere activiteiten over te gaan. Kunt u projecten die reeds lopen vanaf het begin of het midden van de jaren negentig, en waarin reeds heel wat werk is verricht, niet wat activeren ? Zo zou u sneller kunnen nagaan in welke mate er nog mogelijkheden zijn, en daar ook sneller op kunnen inspelen en contact opnemen met die mensen. Zij leven immers in onzekerheid.

Halverwege de jaren negentig zijn er projecten aangevraagd en werden toezeggingen gedaan. Er zijn stappen gezet, en er zijn coördinatiecommissies opgericht. Op uw bureau liggen voorstellen tot inventarisstudie, maar momenteel is er geen vooruitzicht. De betrokkenen moeten duidelijkheid krijgen, en moeten weten of ze nog kunnen hopen op een ruilverkavelingsproject.

Minister Vera Dua : Het basisprincipe is dat er een moratorium is op ruilverkaveling. Daar wordt slechts uitzonderlijk van afgeweken. Belangrijke voorwaarde daarvoor is dat er een consensus is, en een maatschappelijk draagvlak dat ruimer is dan de landbouw. Ook moeten ik en mijn medewerkers overtuigd zijn van het nut van die ruilverkaveling. Ik weet niet over welk geval het precies gaat. Ik wil dat best nog eens grondig bekijken. Ik vermoed echter dat ik al het signaal heb gegeven dat dit niet doorgaat, maar dat zich men daar niet gemakkelijk bij neerlegt. Ik ben steeds bereid om daar nog eens over te discussiëren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het protocol met de drinkwatermaatschappijen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het protocol met de drinkwatermaatschappijen.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in het decreet betreffende water bestemd voor menselijke aanwending werd beslist om de drinkwatermaatschappijen meer verantwoordelijkheid te geven, niet enkel inzake de gezondheid van het geleverde leidingwater, maar ook inzake leefmilieu in de ruimere betekenis, bijvoorbeeld met betrekking tot het rationeel watergebruik.

De minister kondigde aan dat een protocol zou worden afgesloten met de drinkwatersector. Daarbij zou ook worden nagegaan hoe men kan komen tot een integratie van de bestaande waterheffingen in de drinkwaterfactuur. Het principe van één waterfactuur wordt immers al langer verdedigd, omwille van de eenvoud en de doorzichtigheid. Het zou de band tussen waterverbruik en watervervuiling duidelijker maken. Het zou ook een vermindering van het BTW-tarief mogelijk maken, van 21 percent naar 6 percent. Ten slotte zou het een belangrijke eerste stap kunnen zijn op de moeizame weg naar meer eenvormige drinkwaterprijzen over heel Vlaanderen.

Nauw verbonden hiermee is de discussie, bijvoorbeeld binnen de Vlario, over de mogelijkheid voor drinkwatermaatschappijen om rioleringsopdrachten over te nemen van de gemeenten. Daarbij wordt – naar Nederlands model – ook openlijk gedacht aan de invoering van rioolrechten bovenop de drinkwaterfactuur, om de miljardenkost van nog ontbrekende gemeentelijke rioleringen binnen de termijnen die Europa toestaat te kunnen financieren.

Malcorps

Mevrouw de minister, kunt u me meedelen hoe ver het staat met het protocol met de drinkwatermaatschappijen? Wordt in dit protocol effectief een regeling opgenomen om te komen tot één geïntegreerde waterfactuur? Zo ja, wanneer zou deze regeling dan ingaan? En wat gebeurt er in de overgangperiode? Hoe zal de discussie inzake eventuele rioleringsstaken voor drinkwatermaatschappijen en/of de invoering van rioolrechten verder worden gevoerd? Dit heeft immers toch wel wat implicaties. Welke garanties moeten worden ingebouwd voor de autonomie van de gemeentebesturen en tegen een verder uitdijen van het monopolie van Aquafin?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, niet alleen bij de bespreking van het drinkwaterdecreet, maar ook op andere ogenblikken is er al veel gezegd over dit onderwerp. Ik heb toen al vaak mijn intenties bekendgemaakt met betrekking tot het invoeren van de zogenaamde geïntegreerde waterfactuur. De mensen zouden een factuur krijgen waarop de prijs staat voor het verbruik van het drinkwater, maar ook de heffing.

U weet wat daar de motieven voor waren en zijn. Dit wordt trouwens ook gesteund door de Vlaamse regering. Enerzijds is er sprake van een vereenvoudiging ten behoeve van de burger, die maar één factuur krijgt en maar een keer moet betalen. Anderzijds wordt de band duidelijk gemaakt tussen de hoeveelheid water die is verbruikt en de heffing daarop. Zo ontstaat een grotere stimulans om aan duurzaam waterverbruik te doen.

Ik wil er vooraf op wijzen dat het louter integreren van het heffingsbedrag op de waterfactuur onvoldoende is om de BTW-problematiek op te lossen. Dat is net een van de knelpunten. Het BTW-probleem wordt veroorzaakt door de 'hold-up' van de federale overheid. De oplossing komt stilaan in zicht, maar het blijft een hangend probleem. Het probleem deed zich voor op het moment dat we al volop bezig waren om met de drinkwatermaatschappijen voorbereidingen te treffen om de integratie van de heffing op de drinkwaterfactuur mogelijk te maken. Begin september was het protocol inzake de integratie rond. We hadden alle drinkwatermaatschappijen op een lijn gekregen. Na 2 jaar discussie waren we min of meer uit deze complexe zaak geraakt. Het was dan ook de bedoeling om dit ingang te doen vinden op 1 januari 2003. Daarmee werd uitvoering gegeven aan de resolutie van het

Vlaams Parlement en de jaarlijkse rapporten van de ombudsman.

We hebben een intense discussie gevoerd binnen de regering. De conclusie was dat om tot een definitieve oplossing van het BTW-probleem te komen, dit ook besproken moest worden met de drinkwatermaatschappijen. Er is lang gediscussieerd over de technische aspecten, maar daar waren we uitgeraakt. Er was echter ook nog een financieel knelpunt : de kosten die aan het Vlaams Gewest zouden worden aangerekend, waren bijzonder hoog. Er was extra tijd nodig om daar verder over te onderhandelen. De BTW-problematiek heeft dat doorkruist. We hebben een aantal juridische bureaus aangesteld om dit te bestuderen. Ze zijn daar volop mee bezig en ik verwacht binnenkort een advies. Er is afgesproken om nog deze maand de oplossing voor te leggen voor politiek debat.

In het protocol werd inderdaad een regeling opgenomen om te komen tot één factuur. Mijn uitgangspunt was steeds dat er één factuur moet worden gemaakt zonder daarbij een budgettaire probleem te creëren. De heffing op het verbruik wordt één jaar later betaald. Zonder maatregelen zou dit gedurende een jaar een gat in de Vlaamse begroting betekenen. In het protocol waren daar oplossingen voor gevonden. De regeling voorzag in een systeem waarbij de drinkwatermaatschappijen voorschotten zouden innen op de heffingen op het verbruikte water. Hierdoor wordt de band tussen het heffingsgedeelte en het verbruikte gedeelte veel nauwer. Er was in een overgangsfase voorzien die een jaar zou worden aangehouden om de budgettaire neutraliteit te garanderen. Het was ook nodig om een oplossing te vinden voor thesaurieproblemen bij de drinkwatermaatschappijen opdat de sector niet in de problemen zou komen.

Om in de toekomst te kunnen genieten van een verlaagd BTW-tarief is het nodig om de watersector te herstructureren. Daarmee wordt aangesloten bij de benadering van de zogenaamde 'waterketens'. Dat wil zeggen dat de waterlevering, -zuivering, en het -transport één geheel vormen. Deze dienstverlening moet door de drinkwatermaatschappijen worden aangeboden als waterdienst aan de verbruiker. Door die constructie kan naar een BTW-tarief van 6 percent worden gegaan. De drinkwatermaatschappijen moeten dan ook de rol van waterzuivering op zich nemen. Deze aanpak wordt al in Wallonië gebruikt en wordt momenteel structureel uitgewerkt. Het houdt ook in dat er een performante economische regulering van de water-

Dua

sector moet komen waardoor wordt toegezien op de waterprijs van de eindverbruiker.

Uw derde vraag ging over de rioleringstaken. De taakverdeling is nu de volgende : de drinkwatermaatschappijen zorgen voor drinkwater, de Vlaamse overheid, de VMM en Aquafin voor proper water en de gemeenten voor de riolering. Die opsplitsing is er tussen haakjes de oorzaak van waarom het niet altijd even goed gaat met onze waterzuivering. De mogelijke rioleringstaken van de drinkwatermaatschappijen zorgen voor veel discussie. Ik zal dan ook nog geen officieel standpunt innemen. Het Vlaams drinkwaterlandschap is nogal versnipperd. Er zijn stedelijke waterbedrijven, grote en kleine drinkwatermaatschappijen. Dat maakt het allemaal moeilijker. Enkele drinkwatermaatschappijen hebben duidelijk belangstelling getoond om in de toekomst zulke taken op zich te nemen. Ze bereiden zich daar dan ook op voor. Of dit zal leiden tot de inning van een rioolrecht, is uiteraard niet zeker. We kunnen daar niet op vooruitlopen. Er zijn meerdere vormen van financiering mogelijk. Het is aan de gemeenten zelf om in intercommunale verband na te gaan hoe ze de noodzakelijke gemeentelijke investeringen willen bekostigen. Ik wil op dit vlak zeker niet raken aan de gemeentelijke autonomie.

Veel gemeenten hebben het op dit ogenblik heel moeilijk om de nodige financiële middelen vrij te maken voor investeringen in de rioleringen. We werken een methode uit voor zonerings- en masterplanning. Dat moet ons toelaten in de loop van volgend jaar in overleg te treden met de gemeenten over een geïntegreerde planning van het hele systeem.

Vooraleer dat overleg kan beginnen, moet er duidelijkheid zijn over onder andere de afbakening van de verantwoordelijkheden van de gemeenten en van het gewest, en over de financiële middelen die het gewest nog ter beschikking zal stellen ter ondersteuning van de gemeentelijke infrastructuur. Er is een discussie over wat een prioritaire riolering is, en wat niet. Hoe soepeler dat wordt opgevat, hoe minder het de gemeenten kost, maar ook hoe meer het zal kosten aan Aquafin.

Ik heb mijn diensten de opdracht gegeven voorstellen hierover uit te werken, in overleg met alle betrokkenen. De uitkomst daarvan zal mee de toekomstige rol van Aquafin bepalen. Als er een totaal nieuwe structuur komt voor waterzuivering, dan zal er een link ontstaan tussen Aquafin, de

drinkwatermaatschappijen en de consument. De overheid als economische regulator ziet dan toe op het goede verloop en de prijsvorming, en zal eventueel de financiële stromen doorsturen naar de drinkwatermaatschappijen om de waterzuivering te betalen.

Ik hoop dat u zich realiseert dat dit een gigantische operatie is, die ook heel goed moet worden voorbereid. We mogen niet het risico lopen dat er plots niets meer werkt. Het moet dus heel goed juridisch worden voorbereid, en we moeten ervoor zorgen dat de overgangen goed verlopen. Dat is de enige manier om uit deze controverse over de BTW te geraken.

De heer Johan Malcorps : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Blijkbaar wordt er ernstig werk gemaakt van een vereenvoudigde factuur. Dat is belangrijk voor de burgers en voor het milieu. Op langere termijn wordt ook een vereenvoudiging voorbereid van de collecterings- en zuiveringsstructuren. Hopelijk kunnen we dan ook komaf maken met het probleem van de BTW, dat nu een hypotheek legt op het budget.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Brugse Lappersfortbos

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Verfaillie tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het Brugse Lappersfortbos.

De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, dit onderwerp is al uitgebreid aan bod gekomen, maar er heeft zich een nieuw feit voorgedaan. De minister heeft blijkbaar geen akkoord kunnen bereiken met de eigenaars van Fabricom over de aankoop van het Lappersfortbos door het Vlaams Gewest.

De Fabricomgroep heeft intussen beslist een deel van het gebied te ontwikkelen als industriegebied. Nochtans was Fabricom, blijkens verschillende bronnen, wel bereid de moerassige KMO-zone, dieper in het bos, te verkopen aan het Vlaams Gewest, en het parkgebied, centraal in het bos, open

Verfaillie

te stellen voor het publiek als het werd onderhouden door de overheid.

Minister Dua wilde helemaal niet ingaan op dat compromisvoorstel, wat me onbegrijpelijk lijkt. Het voorstel van Fabricom liet toe vier vijfden van het bos publiek toegankelijk te maken. Het Lappersfortbos is in totaal 17 hectare groot. De ambachtelijke zone beslaat daar maar 3 hectare of 20 percent van.

Voor die 17 hectare deed de minister een bod van amper 1,55 miljoen euro. Dat is nauwelijks meer dan de 1,5 miljoen euro die het Vlaams Gewest zelf nog dit jaar wilde betalen voor een klein deel van het Lappersfortbos, namelijk de 3 hectare langs Ten Briele waar De Lijn een nieuwe stelplaats had gepland. Begrijpe wie begrijpen kan.

De minister wist dat het Comité van Aankoop de 3 hectare langs Ten Briele had geschat op 1,5 miljoen euro, maar ze bood voor de resterende 14 hectare van het Lappersfortbos nauwelijks 50.000 euro meer. Het comité had nog geen maand eerder het volledige Lappersfortbos, dus de 17 hectare, geschat op 3 miljoen euro. 3,15 hectare werden geschat op 50 euro per vierkante meter, het parkgebied van 8,24 hectare werd geschat op 2,5 euro per vierkante meter, en de KMO-zone van 4,95 hectare werd geschat op 25 euro per vierkante meter.

Als de minister, in de Vlaamse regering bevoegd voor de aankoop van bossen, het bos dermate de moeite waard vond, waaraan we nu wel beginnen te twijfelen, kon ze ofwel een serieus bod doen, wat ze niet heeft gedaan, ofwel overgaan tot onteigening. De minister hoefde absoluut niet met Fabricom tot een akkoord te komen over de aankoop van de kwestieuze gronden van het bos. Fabricom pakte immers uit met de irrealistische vraagprijs van 5,5 miljoen euro. Het bedrag dat het Comité van Aankoop had bepaald, vermeerderd met een bijkomende onteigeningsvergoeding van 420.000, de zogenaamde wederbeleggingsvergoeding, had volstaan. Voor 3,4 miljoen euro had het Vlaams Gewest eigenaar kunnen worden van het Lappersfortbos.

Ik wil nogmaals benadrukken dat de visie van CD&V onveranderd is gebleven. Het geheel moet worden uitgevoerd zoals de gemeenteraad van Brugge in juni 2000 unaniem heeft beslist. Wij blijven diezelfde houding hanteren, wat niet van alle partijen kan worden gezegd. Ik ga hier geen namen noemen van specifieke partijen, maar de opstelling

van bepaalde partijen in dit dossier laat echt wel te wensen over. Eerst keurt men het BPA goed in de gemeenteraad. Nadien moet het domein publiekelijk ontwikkeld worden of moet het bosgebied blijven. Dan komt men met een onrealistisch bod, zodat de eerste uitspraken van die partij eigenlijk opnieuw achterhaald zijn.

Mevrouw de minister, hoe komt het dat u nooit een serieus bod hebt gedaan op het Lappersfortbos ? Waarom laat u een unieke kans liggen, zijnde de redding van 80 percent van het bos, zoals wordt voorgesteld door de groep Fabricom ? Om welke reden bent u niet overgegaan tot de effectieve ont-eigening van het Lappersfortbos ? Zult u dit nog doen ? Hoe zult u dit dossier op een degelijke manier afwerken, nu duidelijk blijkt dat een RUP of een BPA-wijziging – die een volledig groene bestemming aan het bos moet geven – niet aan de orde is, aangezien de minister van Ruimtelijke Ordening niet wenst in te gaan op uw vraag ?

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil verwijzen naar wat er gebeurd is rond Westerlo Bos. Dit soort vragen voedt de speculatie. Door met dergelijke bedragen te jongleren, bewijst men een zeer slechte dienst aan de manier waarop met gemeenschapsgelden wordt omgegaan. Ik heb er geen probleem mee dat mensen inhoudelijke vragen stellen over het Lappersfortbos of over welk bos ook. Het is echter compleet verkeerd om prijzen in de openbaarheid te brengen op het moment dat er onderhandelingen bezig zijn.

De heer Jan Verfaillie : Ze hebben in de krant gestaan.

De voorzitter : Mijnheer Verfaillie, u krijgt straks de kans om te reageren.

Mevrouw Isabel Vertriest : Bij de discussie over Westerlo is dat ook herhaaldelijk gebeurd. De prijzen gingen telkens omhoog. Het feit dat in de pers bepaalde bedragen verschijnen, is nog geen reden om dat ook via het parlement te doen. Er zijn mensen die de bedragen lekken met de bedoeling de prijzen omhoog te jagen.

In het geval van Westerlo hebben we op een bepaald moment beslist om op te houden hier in de commissie over prijzen te praten. Ik wil vragen dat dit ook voor andere dossiers gebeurt. Als er onderhandelingen lopen over aankopen, zouden we ons op dat vlak toch enigszins gedeisd moeten houden. Ik heb er geen enkel probleem mee dat er politieke

Vertriest

vragen worden gesteld, maar wel dat men door het vernoemen van bepaalde bedragen de speculatie in de hand werkt. Dat komt eigenlijk neer op slecht omgaan met gemeenschapsgelden.

De voorzitter : Ik wil als voorzitter ook even reageren. De vraag op zich vond ik politiek opportuun. Het gaat immers om een evolutie in het dossier. Daarom heb ik de vraag dan ook op de agenda geplaatst.

Ik kan echter niet ingrijpen in bepaalde aspecten van de vraag. Ik denk dat elk parlamentslid voor zichzelf deontologisch moet uitmaken hoever hij gaat in het verdedigen van een bepaalde prijs of niet. Dit is een zeer kiese zaak, maar iedereen moet voor zichzelf uitmaken of hij woordvoerder kan zijn in een politiek debat op basis van posities die werden ingenomen over de waarde van een stuk grond. Dat laatste is eigenlijk niet onze taak. Ik herhaal echter dat ik niet kan ingrijpen in de aard van de vraagstelling. Iedereen moet daar voor zichzelf over oordelen.

Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil met mijn antwoord ongeveer in dezelfde richting starten. Ik dacht dat omtrent dit thema een soort ongeschreven deontologische regel bestond in het parlement.

Mijnheer Verfaillie, toen ik oppositielid was, heb ik zeer veel vragen gesteld over aankopen, maar ik heb altijd vermeden om specifieke bedragen te vermelden. Als u dan toch getallen vermeldt, zou ik dan toch ook liever hebben dat ze juist zijn. Als u bronnen citeert, citeer ze dan juist.

De heer Jan Verfaillie : Ze zijn juist.

Minister Vera Dua : Inzake schattingsverslagen doe ik een oproep aan de voorzitter van de commissie om daarover toch een duidelijk standpunt in te nemen. Als het gaat over het bedrag dat ik zelf geboden heb, dan heb ik daar nog iets minder problemen mee. Als men echter begint met schattingsverslagen in een publiek document te zetten, dan gooit men met gemeenschapsgeld. Ik meen dat echt. Als oppositielid heb ik dat nooit gedaan, ook al had ik toen ook de schattingsverslagen.

De heer Jan Verfaillie : Het heeft in de krant gestaan !

De voorzitter : Wat dit betreft, sluit ik me aan bij de woorden van minister Dua. Mijnheer Verfaillie, u bent zelf burgemeester. U moet dus weten dat men een schattingsverslag in wezen achter de hand houdt. Dat is immers het maximumbedrag dat men kan hanteren. Het is niet opportuun om daarmee te koop te lopen.

De heer Jan Verfaillie : In de regionale pers en in allerhande dagbladen heeft effectief gestaan dat het schattingsverslag over 3 miljoen euro spreekt.

De voorzitter : Dat is onze verantwoordelijkheid niet, en wij moeten dat dan ook niet hanteren.

Mevrouw Isabel Vertriest : Het is niet omdat anderen speculeren, dat wij daaraan moeten meedoen.

De voorzitter : Mijnheer Verfaillie, u hebt de verantwoordelijkheid genomen die u zelf wou nemen.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mij leert dit dat er inderdaad een aantal mensen zijn die liever hebben dat de onderhandelingen mislukken dan dat ze lukken.

Mijnheer Verfaillie, wat betreft het bod dat ik zelf heb aangebracht in de discussie als basis voor de onderhandelingen, kan ik het volgende zeggen. Dit bod was gebaseerd op een aantal zeer objectieve criteria. Ik zou hier nu de prijs kunnen vermelden waaraan die gronden nog niet zo heel lang geleden zijn aangekocht. Wij beschikken over de prijzen die Fabricom betaald heeft voor die gronden. Voor een bepaald stuk is dat twintig jaar geleden. Voor een ander stuk is dat nog veel recenter. Het bod was gebaseerd op de oorspronkelijke prijs die Fabricom daarvoor betaald had, met een bepaalde formule om daar een rendement bij te becijferen. Ik stel voor dat we de discussie over de cijfers sluiten. Misschien moeten we in dit verband een aantal duidelijke regels vastleggen.

Ik zou de voorzitter willen bijtreden in zijn stelling dat een comité van aankoop de opdracht heeft een maximale prijs vast te leggen. Op basis van deze gegevens moet de overheid het gemeenschapsgeld op een zo goed mogelijke manier besteden. De heer Verfaillie ligt hier misschien niet wakker van. Als minister van Leefmilieu beschouw ik dit evenwel als een deel van mijn opdracht. (*Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie*)

Mijnheer Verfaillie, dat is niet uit uw houding gebleken.

Dua

Zoals iedereen weet, heb ik de stad Brugge bezocht met de bedoeling om door middel van overleg tussen alle betrokkenen een oplossing voor dit probleem te vinden. Ik heb de burgemeester toen gemeld dat ik bereid was om aan een totaaloplossing te participeren. Het was uiteraard de bedoeling dat de stad Brugge ook een bijdrage tot deze oplossing zou leveren. Ik heb evenwel vastgesteld dat de initiatieven van de stad Brugge zich beperkten tot de vraag of ik het volledige bos wilde aankopen. De stad had blijkbaar niet de bedoeling zelf een bijdrage te leveren.

Ik heb het belang van het Lappersfortbos steeds onderkend. Aangezien de argumenten voor het behoud van het bos al meermaals aan bod zijn gekomen, zal ik ze hier niet herhalen. Om een patstelling te vermijden, heb ik de burgemeester uiteindelijk meegedeeld dat ik bilaterale onderhandelingen met Fabricom zou aanknopen.

Mijn uitgangspunt is en blijft dat het hier het behoud van een waardevol bos betreft. Dit bos is zeer dicht bij een stadskern gelegen. Dit maakt het haast uniek in Vlaanderen. Nergens anders maakt een stadsbos deel van een stad zelf uit. Mijn uitgangspunt is tevens dat initiatieven enkel zin hebben als ze het volledige bos veiligstellen. Mij gaat het om de totaliteit van het bos en niet om de helft of een kwart ervan.

In een schriftelijk antwoord heeft Fabricom gesteld dat BPA 80 een voldongen feit is, dat het bedrijf de zone voor de uitbreiding van de eigen activiteiten wenst te behouden en dat in verband met de ontwikkeling reeds verbintenissen zijn aangegaan. Op dat ogenblik vormde deze brief een nieuw element in de discussie. Ik had er nooit enige twijfel over laten bestaan dat ik onderhandelingen over het hele bos voerde. Tot dan had Fabricom hier ook geen probleem van gemaakt.

Indien het enkel om het behoud van de KMO-zone gaat, kan de stad Brugge mijns inziens gemakkelijk zelf initiatieven nemen. Uiteindelijk is in dit verband nog geen BPA goedgekeurd. Het moerassige gebied is in feite niet geschikt voor bebouwing. Bovendien is het niet ontsloten. Een bestemmingswijziging zou voor de stad Brugge geen hoge kosten met zich meebrengen. Indien het enkel dit stuk van het bos betreft, heeft het stadsbestuur het Vlaams Gewest niet nodig en kan het zelf een oplossing vinden.

In verband met de onteigening kan ik duidelijk zijn. De Vlaamse regering heeft dit dossier besproken en heeft besloten naar een regeling in der minne te streven. Dit betekent dat ik niet ben gemandateerd om tot een onteigening over te gaan.

Ik wil hier nog aan toevoegen dat een onteigening op basis van mijn bevoegdheden geen eenvoudige zaak zou zijn. Indien we dit effectief zouden proberen, worden we met ellenlange juridische procedures geconfronteerd. Het bosdecreet biedt ons op dit vlak bepaalde mogelijkheden. Dit zou evenwel een moeilijke en ingewikkelde zaak worden. Mijns inziens zou niemand baat hebben bij jarenlang aanslepende juridische procedures. Ik heb steeds geprobeerd om zo snel mogelijk duidelijkheid te scheppen.

Mijn conclusie is dat een bestemmingswijziging mogelijk blijft. Dit betekent dat de bal in het kamp van de stad Brugge ligt. Een bestemmingswijziging zou het probleem oplossen. Een tweede, misschien minder aangewezen oplossing bestaat erin om bij de afbakening van het hele stedelijk gebied door middel van een ruimtelijk uitvoeringsplan te onderzoeken op welke manier het bos alsnog kan worden beschermd. Minister Van Mechelen heeft verklaard dat dit mogelijk is. Aangezien het debat over de afbakening van het stedelijk gebied nog moet worden geopend en het openbaar onderzoek nog niet is opgestart, kan hij hierover momenteel evenwel geen enkele uitspraak doen.

Ten slotte wil ik hier nog opmerken dat ik steeds bereid ben om nieuwe onderhandelingen met Fabricom aan te knopen.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mevrouw de minister, we mogen de rollen niet omdraaien. U hebt in uw antwoord laten uitschijnen dat het mislukken van de onderhandelingen aan CD&V te wijten is. (*Opmerkingen van minister Vera Dua*)

Ik heb hier enkel cijfers aangehaald die in de kranten zijn gepubliceerd. Indien die cijfers niet in diverse kranten hadden gestaan, zou ik ze hier zeker niet hebben vermeld.

Bovendien heeft het politiek opbod in verband met dit dossier de prijs van het bos opgedreven. De verantwoordelijkheid voor dit politiek opbod ligt niet bij CD&V, maar bij de minister en bij haar partij. De minister heeft het bos verschillende keren in het gezelschap van een aantal partijgenoten en van een hele rist televisiecamera's bezocht.

Minister Vera Dua : Ik heb het bos slechts eenmaal bezocht, zoals ook de burgemeester heeft gedaan.

De heer Jan Verfaillie : In die omstandigheden zou ik er als eigenaar van het bos van uitgaan dat het bos een uitzonderlijke waarde heeft.

Volgens sommigen is het politiek ongepast om hier prijzen te vermelden. Ik heb enkel prijzen aangehaald die in de kranten zijn verschenen. Ik heb niets verkeerd gedaan. De voorzitter wil ervoor zorgen dat dit in de toekomst niet langer zou mogen. Dit is zijn volste recht. Ik blijf er echter bij dat ik niets verkeerd heb gedaan. Het feit dat de waarde van het bos momenteel op 3 miljoen euro wordt geschat, is niet aan CD&V te wijten. Het politiek opbod van Agalev ligt grotendeels aan de grondslag van dit hoge bedrag.

De voorzitter : Als voorzitter van deze commissie zou ik hier nog een opmerking willen maken. Ik wil me niet persoonlijk over de feiten uitspreken. Ik heb hier enkel verwezen naar de individuele verantwoordelijkheid van de Vlaamse volksvertegenwoordigers. Iedereen moet weten hoe ver hij kan gaan.

Ten gevolge van deze discussie zal ik het Uitgebreid Bureau vragen op welke wijze een Vlaams volksvertegenwoordiger gebruik kan en mag maken van een officieel schattingsverslag. (*Opmerkingen van de heer Jan Verfaillie*)

Mijnheer Verfaillie, ik heb uw vraag om uitleg gelezen en gehoord.

Ik zal de andere commissievoorzitters en het Uitgebreid Bureau, waarin uw fractie overigens behoorlijk vertegenwoordigd is, vragen om zich hierover uit te spreken. Ik spreek mij daar niet over uit. We hebben hier uw vraag op papier en wat u gezegd hebt werd op band opgenomen. Het gaat hier dus om een publieke verklaring van een politiek mandataris over een vertrouwelijk document met betrekking tot onderhandelingen. Als burgemeester zou u toch moeten weten dat het hier om een bijzonder kiese zaak gaat in het belang van de openbare financiën.

U mag ook niet uit het oog verliezen dat het hier gaat om minnelijke onderhandelingen. Dit betekent dat men over een bepaalde manoeuvreerruimte beschikt, maar ook niet meer dan dat.

Hoewel het hier een individuele politieke verantwoordelijkheid betreft, zal ik hierover toch overleg voeren met het Uitgebreid Bureau ten einde de gedragslijn van dit parlement over deze toch kiese zaak te kennen. Ik ervaar dit immers als een probleem.

De heer Jan Verfaillie : Betekent dit dat een parlements lid deze cijfers niet mag gebruiken, ook al werden ze reeds in de pers gepubliceerd ?

De voorzitter : Het is nu niet het ogenblik om deze discussie te voeren. Ik zal dat doen in het daartoe gepaste forum, namelijk het Uitgebreid Bureau.

Minister Vera Dua : Ik wil u enkel nog zeggen dat u de strategie van de andere mensen die aan de onderhandelingstafel zitten, niet mag onderschatten. Hou dit als volwassen politicus steeds in uw achterhoofd.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, u vraagt dus om gehoord te worden door het Uitgebreid Bureau ?

De voorzitter : Neen, er is een driemaandelijks overleg tussen de commissievoorzitters en het Uitgebreid Bureau. Dit overleg heeft tot doel de werkzaamheden te optimaliseren en de procedures alsook de stand van zaken te bespreken. Daar kan ik als voorzitter dit punt agenderen om de mening van de collega's te kennen. Indien zij dit niet als een probleem ervaren, dan leg ik mij daar bij neer.

De heer Jan Verfaillie : Zal het Bureau dan ook mijn mening vragen ?

De voorzitter : U wordt daar vertegenwoordigd door uw fractievoorzitter.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11 uur.*